

İLERİ YAŞLARDA BİR TINEA FAVOSA OLGUSU

Dr. Şevki ÖZDEMİR(xx)
Dr. Gönül ERGENEKON (xx)
Dr. Muammer PARLAK (x)
Dr. Adnan ÖBEK (x)
Dr. Füsun BAŞDAŞ (x)

ÖZET

Saçlı deri ve Tırnak lezyonları bulunan 67 yaşında bir Tinea Favosa olgusu takdim edildi.

GİRİŞ

Tine Favosa Trichophyton Schönlein tarafından oluşturulan bir mantar enfeksiyonudur.(1,2,3). Favus klasik olarak hayatın erken çağlarında başlar. Genel olarak görülme yaşı 5-13 olarak kabul edilir. Erkek çocuklarda kızlardan iki kat daha fazla görülmüştür(3). Pubertede kendiliğinden iyileşme eğilimi yok denecek kadar azdır(2). Bu yüzden iyi tedavi edilmeyen durumlarda ileri yaşlarda da görülebilir. Polikliniğimize başvuran Tinea favosa olguları arasında ilk kez 67 yaşında bir olguya rastlamamız bölgemiz yaşantısı ve sağlık sorunları yönünden yayınlanmaya uygun görüldü.

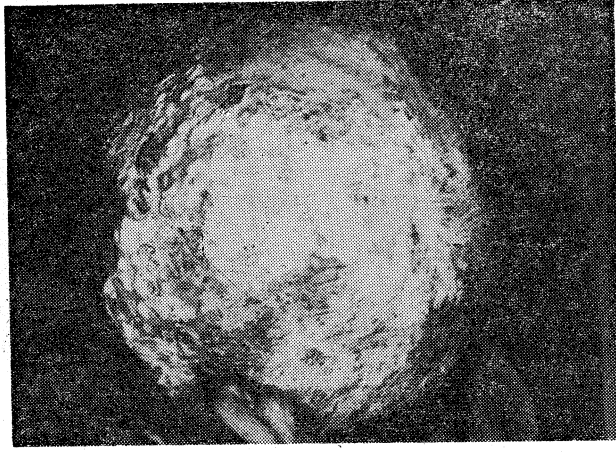
Olgu Takdimi : O.İ. 67 yaşında, bekar bir erkek hasta, polikliniğimize başında-saçlı deride kepeklenme, kabuklanma ve saçlarda dökülme şikayetleriyle başvurdu. Hikayesinde bu kabuklanma ve saç dökülmesinin 50-60 yıl önce başladığı öğrenildi.

Sistem Muayenesi: Hastada herhangi bir patolojik bulguya rastlanılmadı.

Deri Muayenesi : Saçlı deride parietal, frontal ve occipital bölgeyi tamamen kaplamış atrofik alopesi ve ense bölgesinde şerit halinde sağlam saçlar vardı. Bütün saçlı deride scutulomlar ve soluk saçlar mevcuttu (Şekil 1-2). Sağ elin baş parmağının tırnağında kalınlaşma ve kırılma görüldü (Şekil 3).

(x) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Klin. Arş. G.

(xx) Atatürk Üniversitesi Tıp Fak. Dermatoloji Kliniği Öğretim Üyeleri.

RESİM-1

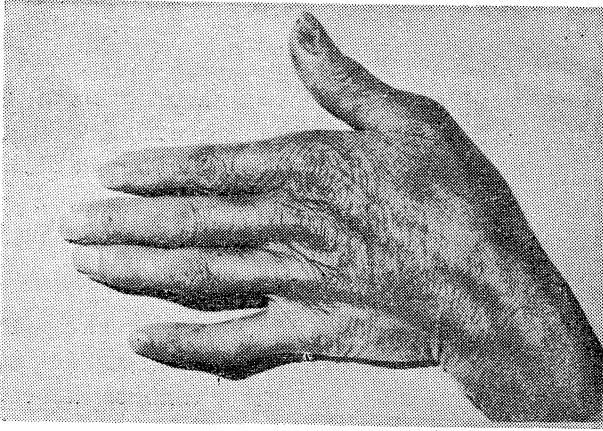
RESİM-2

Mikolojik Muayene :

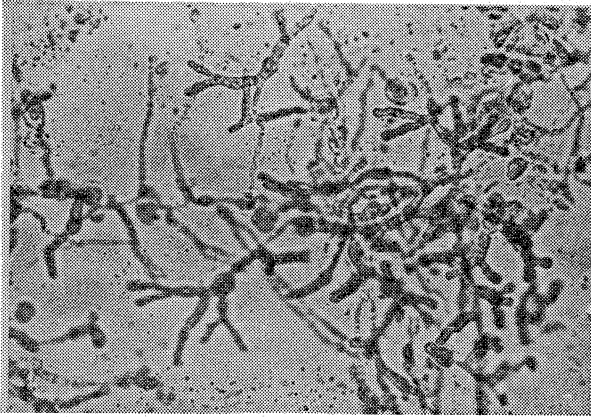
a- **Nativ Preparat** : Saçlı deri ve tırnak lezyonlarından alınan kazıntı materyalinden yapılan nativ preparatta hyfalar, endo-ektotrix sporlar ve yer yer favus şamdanları görüldü (Resim 4).

b- **Kültürde** : Saçlı deride ve tırnaktan alınan materyalin Saboraud besi yerine ekilmesinden 4 gün sonra üreme görüldü. Kültürün makroskopik görünümünde tüylü, grimsi, çıkıntılı koloniler beyin giruslarını andırıyordu (Resim- 5).

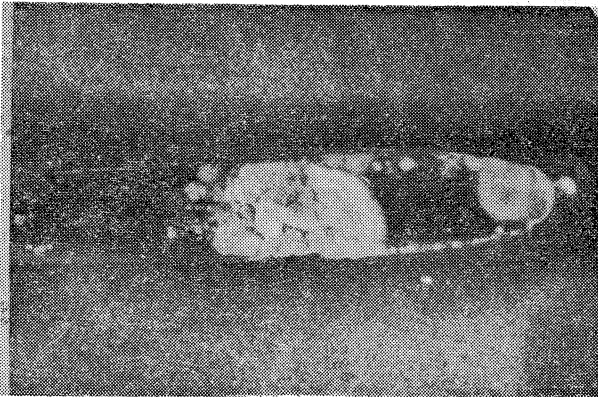
Kültürün mikroskopik olarak incelenmesinde koloniden alınan materyalden nativ preparatta septalı ve septasız çoğu muntazam olan hyfaların ucunda oval chlamydosporlar ve çok sayıda favus şamdanları görüldü.

RESİM-3

RESİM-4

RESİM-5

TARTIŞMA

Tinea Favosa saçlı deri, kılsız deri ve tırnakları tutabilen kronik bir mantar enfeksiyonudur(1,3). Etken Trichopyton schönleinidir. Kıl folikülleri içinde scutulum denilen sarı renkli fincan şeklinde krutlar oluştuurmasıyla karakterizedir (1,2,3). Her bir scutulum bir saç kıl etrafında gelişir. Tablo ilerleyince sikatrisyel alopesi sonucu saç kaybı ve normal saçlar arasında atrofi görülebilir. Saç kaybının büyük bir kısmı irreversibldir(2).

Başlangıçta normal olan saçlar sonradan donuklaşır ve gri renk alır. Bu kişiler hijyenik şartlara da riayet etmediklerinden fare sidği kokusu denilen pis bir koku dikkati çeker. Çoğu vak'ada occipital ve frontoparietal bölgede dar bir hat şeklinde sağlam saçlar mevcuttur (1,2,3).

Vak'amız gerek saçlı deri lezyonları, gerekse tırnak tutulmasıyla yukarıda izah edilen klasik favus tablosuna tam manasıyla uymaktaydı. Resimlerde de görüleceği üzere ense bölgesinde, kulak üzerinde ve alın üzerinde dar bir hat halinde, bir çemberi andıracak şekilde sağlam saçlar bulunmaktaydı. Bu görünüm klasik favusa tam olarak uymaktadır.

Mikolojik Muayenede; kültürden alınan örneklerde hifa uçlarında şişkinliklerle karakterize favus şamdanları tesbit edilebilir. Lezyondan hazırlanan nativ preparatta endothrix tip saç tutulumu görülür(1,3). Vak'amızda hyfalar, endothrix sporlar ve yer yer favus şamdanları(1,3). görüldü.

Favus yavaş gelişen bir enfeksiyondur. Pubertede kendiliğinden iyileşme göstermez ve yayılmaya devam eder. Hatta mucozalar ve visserayı da tutabilir(3). Bir ailede birkaç jenerasyonu etkileyen familial olgular tarif edilmiştir(1,2,3).

Vak'amızda da hikayede belirtildiği gibi hastalık puberteden önce alınmış, zamanında tedavi edilmediği ve önemsenmediği için ömrü boyunca üzerinde taşınmış ve dolayısıyla etrafı için de enfeksion kaynağı olmuştur. Normalde favus puberteden sonra görülmez. Fakat hastalık puberteden önce alınmış ve tedavi edilmemişse adult dönemde ve hatta vak'amızda olduğu gibi ileri yaşlarda görülebilir.

SUMMARY

ELDER AGES TINEA FAVOSA CASE

A 67 years old man with tinea favosa is presented. Clinical feature and mycological diagnosis were discussed.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1- Fitzpatrick, T.B., Eizen, A.Z., Wolff, K., Freedberg, M.I., Austen, K.F.:
Dermatology in general medicine, Mc graw hill book Company, New York,
1979, S. 1328-1329.
- 2- Rook, A., Wilkinson, D.S., Ebling, F.J.G., Champion, R.H., Burton, J.L.:
Textbook of dermatology. Blackweel scientific publications, 1986, s. 912-915.
- 3- Grigorio, D., Delacretaz, J., Borelli, D.: Medical Mycology. Editiones (Roche),
Basle, Switzerland. 1987, s. 79-86.